

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy órára 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzori hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Az oláh agitátor Nagyváradon.

(S. B.) Nemzetiségi kérdéssel foglalkozván, magyar ember előtt nem ismeretlen Mangra Vazul neve. Összefügg ez a név az utóbbi tíz év minden olyan oláh-jellegű mozgalmával, melynek célja a magyar állam integritásának legközönségesebb kigunyolása, megsértése volt.

Méltó csodálkozással fogadta tehát a magyar közvélemény az aradi görögkeleti egyház vezérferfiainak azon határozatát, hogy Goldis József aradi püspök, volt nagyváradai vikárius utódául Mangra Vazul jelöltetett ki. A nagyváradai püspöki helynöki székbe a határozattal beleülletették a magyarság, a magyar álameszme leggyávább, de egyuttal legkonokabb ellenségét.

Üres annak a könyvnek minden lapja, csak az első oldalon van felírva a következő jelige:

„Gyüld a magyart, árts neki ahol lehet, de ne segíts rajta, mert különben nem lesz boldogságod sem itt, sem a menyországban.“

Szomszédos vármegye Bihar megye, fontos állás a nagyváradai vikáriusi állás, így természetesen jogunk van nekünk is megtenni úgy az új vikáriusra, mint politikájára észrevételeinket.

Ünnepélyesen fogadták tegnapelőtt Nagyváradon Mangra Vazult. Meginter-

juvulta egyik nagyváradai lap, s örömet fejezte ki a derek férfiú határozott nyilatkozatáért.

És mi ezzel szemben kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a nagyváradai sajtó ezuttal nem járt el úgy, a hogy a magyar szív, magyar lélek megköveteli!

Kicsoda tulajdonképen Mangra Vazul az aradi püspöki egyházmegye nagyváradai vikáriusa?

Minden, csak nem magyar érzelmű egyháznagy!

Lukácsinak, Ráczinak lelki testi jóbarátja, az aradi ultra oláh lap fő-fő mindenese, megteremtője.

Mikor a Bánffy idejében erősen a nyaka közzé vágott a kormány néhány szemtelen lázítóknak, Mangra Vazul volt az, a ki sorba járta az oláh városokat, agitált, szónokolt, könyörgött s alapot teremtett egy ma már virágzó magyar-ellenes oláh hírlapnak, mely Aradon garázdálkodik, s különösen szabadon azóta, mióta Széll Kálmán tétlenkedik a miniszterelnöki székben.

A vikárius ur például Belényesből Bihar megye szerencsétlen városából egy heti tartózkodás után nem kevesebb, mint 500 forintot vitt el magával lapjának alapítási költségeire.

Azt azután mindenki tudja, hogy a közadakozásból alapított új-ág milyen perfid hangon támadott bennünket. Hi-

szen Mangra Vazul uram irányította szellemét, s forszírozta a magyar gyűlöletet.

Ő volt az, a ki Bihar megye több számottevő embere előtt nyilatkoztatta ki, hogy a míg él, mindig ez irányban fog küzdeni!

És a mikor szemébe vágta, hogy ez majdnem annyi, mint a hazaárulás, kedélyesen mosolygott!!

Örvendhet hát Bihar vármegye magyarsága. Tisza Istvan gróf múlt évi aradi oláh fraternizálásának ime megvan az eredménye! Ott ül a nagy oláh agitátor a váradai vikáriusi székben s alattomos politikájával hamarosan propagandát csinál azoknak a nemzetellenes eszméknek, melyektől a megye oláhsága ez ideig vezető hiányában távol tartotta magát.

És hogy ez a már is haldokló biharmegyei magyarságnak végső dőfése, az idő rövidesen befogja bizonyítani.

Debreczen, június 12.

Lisztés és Kormos. Tisza Pistának tudvalevőleg annyi a tiszteletbeli állása a képviselő-szépen kívül, amennyi bizonyára nem volna, ha ő gr. Tisza István, országgyűlési képviselő s állandó miniszterjelölt nem volna; ezenfelül pedig ha már megszületése pillanatában nem tett volna tanubizonyosságot kiváló talentumáról, a melylyel a szülei megválasz-

Petőfi Debreczenben.

A „Debreczen“ eredeti tárcaja.

Írta: **dr. Kőrösi Kálmán.**

Folyt. és vége.

Debreczenből való elutazását így írja le:

„Kopott ruhában, gyalog, egy pár huszassal és egy kötet verssel utaztam Pestre. E kötet versben volt minden reményem. Egyes egyedül mentem a Hegyaljára, egy lélekkel, egy élőlényvel sem találkoztam. Minden ember fedelelet kerestett, mert iszonyú idő volt. A süvöltő szél esőt szórt reám. — Épen szemközt jött. Arczomon megfagytak a könyvek, melyeket a zivatar hidege és a nyomorúság falkasztott.“

Egy heti nyomorúságos utazás után ért fel Pestre, ott kiadót keresett költeményeire, kapott is ezekért 150 váltó frt írói tiszteletdíjat. Petőfi debreczeni idő-sének kiegészítésül meg kell említenem, hogy ezt a 150 frtot, a minek pedig oly sok helye lett volna az ő körülményei között — Fogasné asszonynak küldte el az utolsó krig, akihez a Pákh Albert kezességének 42-dik napján érkezett meg.

Ilyen ember volt a mi Petőfink.

Petőfi ezután az 1846. év végén járt Debreczenben, Erdődről jött, ahol megkérte Juliája kezét, de ennek szülei hallani sem akartak a házasságról, a leányban pedig nem volt annyi erő, hogy Petőfivel — mint ezt óhajtott volna — a szülek akarata ellenére

lépjen frigyre. Sertődött büszkeséggel hagyta ott Erdődről s lelkiállapotát a költészet legszébb nyelvén írják le e sorai:

„Elvittelek volna, mint a nap a harmatot,
Mint az esti szellő a rózsalevelet,
De most mint a nyilvesszővel a zaklatott,
Magszebett oroszlan: úgy megyek el veled.“

Pestre utaztában Debreczent is érintette. Rögtön elment a színházba. A mint a közönség felismerte a költőt, végtelen eljénzésbe tört ki; Priell Kornélia Petőfi egyik dalát szötte játékába s a közönség lelkesedésétől kísérve énekelte: „A virágnak megtiltani nem lehet.“

Az ünnepeltetés balzsamként hatott a költő szívére. A mint a függöny legördült, fölment a színpadra, hogy a színésznőnek, kit már Pestről ösmert, köszönetét kifejezze. Forró kézzorítás s hosszas, hön lángoló tekintet volt a válasz köszönetére. — Előadás után felkereste a társulatot a vendéglőben s Feleky Miklós, a társulat igazgatója bemutatatta az összes tagoknak, a kik a költőt lelkesedéssel fogadták. Vacsora alatt Priell Kornélia mellett ült, majd szerenádót adott neki s pár nappal itt időzése alatt az ifju színésznek feledtetni látszott vele Juliskáját.

Pár nap múlva kocsiúra ült a költő, Pestre ment s Petőfi és Priell feledték szerelmüket. A Juliskája iránti szerelem csakhamar visszanyerte hatalmát Petőfi szíve felett.

Két év múlva újra Debreczenben találkoztak Petőfi és Priell. Hidegen haladtak el

egymás mellett, de néhány lépés után Petőfi visszafordult a művészre felé:

— Fiam van.
— Nekem meg férjem — válaszolá hasonló rövidséggel Cornélia.
— Isten áldja meg kedves Nelli!
— Isten áldja meg Sándor!

Ez az epizód külön kiszakítva Petőfi életéből, talán alkalmas volna Juliája iránti szerelmének mélységét kétségessé tenni, de a ki ösmerti Petőfi életét — pedig mindnyájan ismerjük — az tudja, hogy tisztább és erősebb szerelem nem lakott még szívben, mint amilyen Petőfi szerelme volt Juliája iránt. Tanuskodnak erről azok a dalok, melyeket nem lehetett másként mint igaz érzéssel írni s tanuja volt a költő szerelme nagyságának Debreczen is, mert e város falai látták őt legboldogabbnak Juliájával — feleségével.

Pe őfi 1848. november havában — mikor már honvédszazados volt — nejt Debreczenbe hozta Erdődről, mivel ott az oláh lázadás miatt nem tarthatta biztonságban.

December 15-én Julia egy kis fiúcskának adott életet. Petőfi itthon volt, mikor ez a nagy öröm érte. Fia születése előtt pár nappal szabadságot kért; megtagadták tőle, de ő gondolkodás nélkül sietett a táborból feleségéhez s itt jelentette be a honvédelmi bizottmánytól önhatalmu cselekedetét. Ki tudná azt leírni, hogy mily örömet érzett kis fia születésekor. Csak az ő lantja volt erre képes, mikor a bőcső mellett álva így zengett:

tásában eljár. A sok vezérigazgatóság, felügyelő bizottsági tagság nem is a legrosszabb »sine cura«; jó a zsákon a folt s nagy vízben lehet nagy halat fogni. Világért se irigyeljük tőle, sőt segítse többre is a papa áldó szeleme. Ezek miatt sok baja volt annak idején az összeférhetlenségi bizottsággal, mely azonban memutatta, hogy néha tud hihetetlenül gyors munkát is végezni s hamarosan leiszította képviselői kabátjáról az összeférhetlenségi vad lisztjét.

Ezt a gyorsaságot lobbantották a képviselőház tegnapi ülésén az összeférhetlenségi bizottság szemére, a mikor Ugron Gabor, a nagy talpfaszállító hevesen megtámadja a bizottságot, hogy oly lustán jár el az ő dolgában s hazítja őt az ország közvéleménye előtt kormosan szégyenkezni.

E fölött aztán összekülönböztek egy kicsit s Tisza István többek közt azt mondta, hogy sokan lehetnek, kik az összeférhetlenség fogalmát összezavarják a tisztesség fogalmával. Ő az ő közgazdasági állásait összeférőknek tartja. E fölött azonban lehet disputálni; de a fölött, hogy valami tisztességes, vagy tisztességtelen: nem lehet véleménykülönbség.

Ugron Gabor ezt a megjegyzést célzásnak vette magára nevez s talán főösleges is mondani, hogy már holnap a lovagiasság mezején fognak egymással találkozni — Lisztes és Kormos.

A nyári szünet felé. Ausztriában a lehető legbonyolódottabb a helyzet és a politikusok méltán török a fejüket azon a nem csekély kérdésen, hogy a dolog hova fog kilyukadni és hogyan fog végződni.

De a magyar parlament munkaprogramját az osztrák viszonyok egyelőre aligha fogják megzavarni. Egyelőre, mondjuk, mert hiszen alig két hét múlva beszkukja a magyar képviselőház kapuját is, hogy megkezdődjenek a nyári szünet, úgy hogy tehát mindössze csak két hétnek a munkaprogramjáról lehet szó ma.

Üdvözöllek lelkem szép kis ága,
Üdvözöllek édes magzatom.
Sirásodnak bánatos zajába
Beleolvad örveendő dalom.

Kis parányom, milyen nagy örömmel
Allok én itt s nézem képedet;
Kell-e még pap? örömkönyfimmal
Keresztellek én meg tégedet.

A költőnek úgy az előbbi, mint ezt a lakását diszes emléktábla jelöli, amazt a Petőfi-társaság, ezt a Csokonai-kör kegyellete állította*)

Petőfinek, — élete utolsó napjaiban, mielőtt arra a végzetes újára indult volna, a mely a segesvári csata-síkhöz vezette, az az ötlete támadt, hogy megírja kis fia életrajzát. Ebben ezeket írja: »Született Zoltán fiam December 15-én 1848. déli 12 órakor Debreczenben, a Harminczad-utczában az Ormos házban az utcára nyíló kapu melletti szobában. Itt érte fiamat az a szerencsétlenség, hogy Debreczenben született, Debreczenben és a mi több — pénteki napon. Azaz jobban mondva pénteki napon es — a mi több Debreczenben mert Debreczen még a pénteknél is veszedelmesebb.»

Petőfinek ez a keserű humorral odavetett megjegyzése nem a Debreczenben töltött keserves telre vezethető vissza, mert hiszen ő maga írta, hogy a szünetesei után is oly jól esik neki Debreczenre gondolni, nem is arra az időre vezethető vissza ez a megjegyzés, amikor fia született, hiszen ekkor élte ő életének legboldogabb napjait, hanem a Deb-

*) A debreczeni »Csokonai-kör« mely a legnagyobb kegyellett keresi fel és jelöli meg Debreczenben élt nagyjaink lakhelyeit s az itt elhunyt jelesek sírjait, — diszes emléktáblával jelölte meg Petőfi akkori lakóházát is, kár hogy e tábla felírásánál éppen a legnevezetesebb körülmény megemlítése maradt el, az t. i. hogy ebben a házban született Petőfi Zoltán. — Pedig Petőfi sok helyen lakott az országban, de fia csak itt született.

Ennek a két hétnek az anyaga már megvan állapítva.

A még elintézendő legnevezetesebb tárgy a gazdatisztek és földbirtokosok jogviszonyáról szóló fontos javaslat, mely sok ezer embert érdekel és a melynek a tárgyalását a képviselőház mai ülésén kezdi meg. Előrelátható, hogy e javaslattal a ház gyorsan fog végezni, úgy hogy aztán rákerülhet a sor a kisebb, többnyire gazdasági javaslatokra.

A fűg. és 48-as párt részéről erős ellenállásra fog találni a községi és körjegyzői tanfolyamok föllállításáról szóló javaslat, melyet a kormány szintén még a szünet előtt szeretne elintéztetni. Hanem ebből aligha lesz valami, mert a javaslat a tervbe vett közig. reform előmozdítására irányul s így a fűg. párt, mely az önkormányzat mellett küzd, ennél a javaslattal mindenestre nagyobb vitát fog provokálni.

Hátra vannak azután a válaszok. Ugy halljuk, hogy a keresk. miniszter kedden fog válaszolni a zugligeti katasztrófa dolgában hozzá intézett interpellációkra és talán ugyancsak kedden fog válaszolni Wlassics az egyetemi kereskek ügyében. Talán — mert a vizsgálat még folyik és a vizsgálat befejezése előtt a kultuszminiszter nem sokat fog mondhatni a dolgról.

Hogy pedig a kvótajavaslatnak mi lesz a sorsa, a felel nem lehet kétség. A mint bebizonyosodik, hogy Ausztriában nem lehet tárgyalni, a magyar kormánynak kötelessége a javaslatot visszavonni.

Mi lesz odaát? Bécsből írják: Körber miniszterelnök tegnap d. e. kiballgatáson volt ő Felsegenél.

Az uralkodó, mint politikai körökben beszél, rendkívül kegyesen hallgatta meg a miniszterelnök előterjesztését.

Minden jel arra mutat, hogy a Körber-kabinetet a tegnapi események megszilárdították, nemhogy megrendítették volna.

A miniszterelnök személyes barátai be-

reczenre tett megjegyzésével bizonyára azon kellemelelen jelenetekre céloz, amikor katonai fegyelmet nem törő természet miatt Mészáros Lázár és Klapka tábornokkal volt itt erős összetűzése.

Petőfi ugyan 1849. február havában mint futár jött Debreczenbe, hogy Kossuthnak Bemtől tudósítást adjon át. Bem figyelme volt ez Petőfi iránt, hogy ez ily kiküldetésben itt levő családját meglátogathassa.

Petőfi mint katonai is megtartotta azt a szokását, hogy nyakkendőt nem viselt. Bem a legkevésbé sem ütközött meg azon, de Mészáros Lázár hadügyminiszter; a kinek a sürgőnyt átadandó volt, mint a régi iskolából való katonai, dühbe jött a katonai szabály átlépése miatt. A századosnak szabályszerűtlen öltözetében személye elleni sértést látott, megparancsolta Petőfinek, hogy előbb kössön nyakkendőt, akkor majd átveszi tőle a tudósítást.

Másnap Petőfi levelet írt a hadügyminiszternek, melyben jelenti, hogy századosi rangjáról lemond. »Én — mondja levelében — téttem már a hazának annyi szolgálatot, hogy nekem meg lehetne azt engedni, hogy a hazát nyakkendő nélkül is védhessem, ha önöknek másképp tetszik, legyen meg önöknek az akarata.»

Mikor Petőfi Klapkával összetűzött akkor családját már nem volt Debreczenben, hanem Szalontán Aranyéknál.

Bem Petőfit őrnaggyá nevezte ki. — A diploma 1849. május 3-ról van kiállítva s felhossa a költőnek a harcsteren szerzett érdemeit. Azonban a hadügyminiszterium a kinevezést nem erősítette meg. Petőfi elhatározta, személyesen jön Debreczenbe ügyét rendezni, Bem is helyeselte szándékát s szabadságot adott neki s ellátta ajánló l-vel Kossuthoz és Klapkához, aki ideiglenesen a hadügyminiszterium vezetését vitte. Petőfi a kis Zoltánt

szélik, hogy Körber kormányzata nagyon hosszúra fog nyulni.

Jól értesült részről jelentik, hogy a kormány a 14. §. alapján életbe fogja léptetni a költségvetési törvényt s új házszabályokat fog behozni, aztán feloszlatja a parlamentet.

A csehek arra törekzenek, hogy a kormány indítson meg újabb békelteté kísérletet köztük és a németek közt. Beszélük, hogy a Körber-kormány új nyelvtörvényt fog életbe léptetni a 14. §. alapján.

A pártklubok ma tartották záró üléseiket, a melyeken a tegnapi eseményekről volt szó, de a jövőre nézve természetesen nem hoztak határozatot.

A képviselőház ülése.

Mielőtt a tárgyaláshoz hozzáfogott volna a ház: Danielt elnök jelentette, hogy Kubinyi Andor lemondott a képviselő-ségről, Moha y Sándor pedig az összeférhetlenségi bizottságban viselt tagságáról. Széll István tekezők-ekől és póthitelekéről adott be előterjesztéseket, Neményi pedig bemutatta a kvótajavaslatot.

— Majd fűyölünk rá! Mit komédiáztok? Hogy meritek idehozni? kiabáltak a szélsőbalon.

Most szenzáció következett. Ugron Gabor jelentkezett szólásra a napirend előtt, saját ügyében.

A Ház megmozdult.

— Az összeférhetlenségi bizottság, így kezdte Ugron, június 7-ére ügyemben tárgyalást tűzött ki. Az összes iratok kezében voltak; még sem foglalkozott azzal, hanem előbb a Ratkay ügyét vette elő, azután más ügyeket tűzött napirendre, az enyémet pedig félretette. Négy nap óta függ ez az ügy. Kedvezés nem kell, üldözést pedig nem török, Kérem tehát a Hazát: utasítsa a bizottságot, hogy ügyemet azonnal vegye tárgyalás alá s abban ha arozatot hozzon. Az már tühretelen, hogy pizkossági szakértők hónapokig üldözzék a képviselőt. (Nagy zaj.)

Aranyéknál hagyta s nejjével Debreczenbe utazott.

Itt Kossuth nagyon kicsinylőleg fogadta s Klapkához utasította. Ennek velóban volt oka Petőfire heragudni. Petőfi ugyanis Bemnek egy levelét, melyet ez a hadügyminiszteriumhoz intézett — kiadta a kőozsvári »Honvéd«-ben. E levél vádolja Vécsei tábornokot, hogy a bánat az ő gondatlansága miatt veszett el s egyszerű mind követeli e tábornok elmozdítását.

Klapka ez okmány nyilvánosságra hozatalában titok elárulást látott s mindenekeletű a költőt akarta haditörvényszék elé allítani. — Most hogy rangja megerősítése végett felkereste Klapkát, ez kívánt alkalmat lelt nem tetszesének kifejezésére. Első kérdése is a Vecsey fele ügy volt. Most tudta már Petőfi hogy őrnagyi kinevezetését mi akadályozta eddig, a lehető nyugodtan válaszolt:

— Bem beleegyezésével adtam ki a levelet.

— Nem igaz — rivalt rá Klapka.

— Tábornok ur! hazudni nem szokásom azért minden gyanúsítást és sértegetést kikérek. Mint törzstisztnak joxom van kérni, hogy szavamnak hitelt adjon minden ember. — Én rangomat és érdemejeletem a csatatéren szereztem s azt hiszem meg szolgáltam rá.

Klapka figyelmeztette, hogy önként lemondott rangjáról s hogy lemondása elfogadott. Uj beálltáról és előléptetéséről a hadügyminiszteriumnak nincs tudomása.

— Ki nevezte önt ki törzstisztté? Én önt csak kapitánynak tudom.

— Hogy ki nevezett ki? Bem. S erre mint fővezérnek joga volt. Nem az én hibám, ha a hadügyminiszterium kinevezésomról nem tud. R-mélem nem fog ön oly nyomorultnak tartani, hogy oly ranggal parádezzak, ami meg nem illet.

— Hivatalos ügyben magánhitelnek nincs

Rakovszky István a Ház engedelmével hozzászólt ehhez az ügyhöz. Konstatálta, hogy az inkompatibilitási bizottság sem a házszabályok értelmében nem jart el, sem esküjéhez hiven s különbséget tesz ellenzéki és kormánypárti képviselők közti. (Zajos ellenmondás.) Kérem: tisztelt jobboldal, emlékezzenek Tisza István ügyében Andrassy Tivadar lemondására. Ugy-e az Ugron ügyében kihallgattak olyan főjelentőt, a ki nem tagja a Háznak...

— Nyolcz napi börtönrre volt ítélve kiállították a szélsőbalról!

— Persze, folytatta Rakovszky, mert a mikor kormánypártiak ellen érkeznek a bejelentések: most már kitálaták az elvet, hogy csak a Ház tagjai vehetnek részt a tárgyaláson. Ez visszaé és, cselvetés és üldözés Ugron ellen s kedvezés a kormánypártiaknak.

A p á t h i Peter: a bizottság a mult évben nagy munkát végzett. Ugron ügyeiben sem cselvetés, sem üldözés nincs. Sok irást kellett beszerezni a lakai hiányok miatt nem hozott a bizottság határozatot, Rátkay ugyanis nem akart résztvenni a tárgyalásban, mert e'lene is bejelentés történt. A jövő pénteken kitűzők az Ugron-ügy tárgyalását.

T i s z a István gróf személyes kérdésben megjegyzi, hogy Andrassy gróf nem az ő Adria-ügye miatt mondott le. Tiltakozik az ellen, hogy az összeférhetlenség fogalmát összeközzék a tisztességtelen fogalmával, mert lehet valami összeférhető és a mellett tisztességtelen.

R á t k a y László: Kijelenti, hogy az Ugron-ügyet nem akarta huzni-halasztani s csak azért nem vett részt, a tárgyalásban, mert neki is ügye van.

A mozgalmas kis incidens után, Jakab Imre volt államtitkár ismertette a román határjelek javaslatát, amelyet általánosságban és részleteiben vita nélkül elfogadtak.

Nagyobb vita volt azonban D a r á n y i miniszter javaslatánál, a mely a gazdasági munkás és cselédségpénztárról i. ezkedik. A javaslatot Szily Pongrácz előadó is-

mertette, s ajánlotta elfogadásra. — Uána R á t k a y László panasolta, mennyire nem gondolt a magyar törvényhozás idáig a magyar néppel.

Ez a javaslat is harmincz évig várta magát s most is csak övenezer forintot juttat a népségítés javára. Persze, ha közösgyűre kellene a pénz, milliók volnának. Két-s vajjon a nép be fog-e lépni a munkáspénztárba? A szélsőbal üdvözli a javaslatot s kéri Darányit, hogy hasonló javaslatokkal jöjjön még elő.

Uj háboru küszöbén.

Még le sem zajlott a délafrikai angol-bur háboru, egy más világrészben uj s az európai nemzeteket közelebből érdeklő háboru van kitörőben. A kínai császárságban, Ázsiában boxerek e'gedetlenkednek s különösen az idegenek elleni gyűlöletöknek engednek szabad folyást. A legujabb táviratok azt a meggyőződést keltik mindenfelé, hogy az európai hatalmak beavatkozása immár kikerülhetetlen.

Az idegeneket gyűlölő boxerek forradalma mind veszedelmesebb mérveket ölt. Peking és Tiencsin egyformán veszélyeztetnek látszik általuk.

A harcz, noha az külsőleg a kormány ellen irányul, alapjában csakis az idegen örököket veszélyezteti.

A sárga faj kerülhetetlen ellensége a fehér fajnak. A boxerek hadának mindegy, hogy angolok, vagy oroszok, amerikaiak, vagy francziák, belgák, vagy németek állnak e velük szemben: ők az idegeneket el akarják pusztítani.

A mi pedig a hatalmakat illeti, sajnos, ugy áll a dolog, hogy az angolok, az oroszok és francziák, — az amerikaiak az angolok és japániaiak iránt bizalmatlanok, — együttvéve pedig mindnyájan bizalmatlanok a németek iránt, ugy, hogy ez áthidalhatatlannak látszó féltékenykedéssel szemben igen kérdéses: sikerül-e a f e h é r e k e t a közös v e s z e-

d e l e m m e l szemben közös eljárásra bírni.

A legujabb táviratok a következőket jelentik.

London, jun. 11.

A Daily Express jelenti Sanghamból tegnapi kelettel;

A tiencsin-pekingi vasuti vonalat idegen katonák állják helyre pánczélosyatonokra felszerelt agyuk véd lme alatt. A mint evvel a muukával elkészülnek, 10,000 fényi mindenféle nemzetiségű katonát küdenék ki Peking megszállására. Egy kozákcsoapat tegnap földerítő szolgálatra ment Tiencsin környékére, miközben néhány ezer benszülött, puskákkal, landzsakkal és kardokkal fölfegyverkezve rájuk támadt. A kozákok a támadókra löttek s nehányat megöltek közülök. Egy orosz hadnagy megsebesült. A zavargások mar Niucs, vagra is kiterjedtek, a hol az üzletforgalom pang,

Tiencsin jun 11

A Hansa és Hertha német cizirkáló hajó legénysége Takuba érkezett, ide pedig 50 fényi angol és 30 fényi orosz csapat érkezett.

Pekingi jelentések szerint ott a helyzet nagyon válságos. Segédcsoapatok kiküldése sürögösen szükségesnek látszik. Nics tábornok azt a parancsot kapta, hogy védelmezze meg a vesutát, és ha lehet kergesse szét erő-zah nélkül a boxereket. A tábornokot komolyan megrótták a felkelők megölése miatt, 1500 embere visszatért Lu auba, a többiek követni fogják őket. Csili akiralya arra kérte a császári udvart, hogy az idegen hatalmasságoknak engedjék meg a vasut használatát, mer különben komolv zavargások kitörése elkerülhetetlen volna.

A boxerek mozgalma a Sarszi tartományban is terjed. Jangtumon tul állítólag 1000 boxer van utban azzal a szándékkal, hogy vagy bekeritik Nics tabornokot, vagy idevonnulnak. Hir szerint Nics tabornok csapatainak egy része Jangtumon tul harcbackeveredett a boxerekkel. Egy kínai ember, a ki Maesiopuból gyalog érkezett ide, azt jelenti, hogy a vasut Huanghutól Lofaig körülbelül

helye. Itt mindent okmányilag kell igazolni. S megjegyzi azt is, hogy feljebbvalójával má hangon beszéljen. Ha nem tudnám, ki ön, rég elvesztettem volna türelmemet. Én ismerem és szeretem az ön költeményeit. Számíthat protekcióimra.

— Nincs semmi szükségem protekcióra.
— Ugy? Nos azonnal parancsolom, menjen ön ezredéhez s várja be a továbbiakat.
— Én tábornokomtól szabadságot kaptam s élni fogok vele.

— Hol van az írásbeli szabadsága?
— Sehol?
— Hogy?
— Bem tábornok előszóval adott szabadsági engedélyt.

— Az nincs rendő. — Azt ha akarom hiszem, ha nem akarom nem hiszem.
Erre a kételkedésre Petőfi lemondással felelt.

Fordult-e meg Petőfi többször is ezután Debreczenben, nem tudni, tény, hogy nevezetesebb epizódok más debreczeni tartózkodásához nem fűződnek.

Petőfi 1848—49-iki időzésének értékes emlékeül szolgál az a díszes kard, mely Rickl Géza debreczeni nagykereskedő és földbirtokos féltékenyen őrzött tulajdona s melyről néhai Kiss Sándor volt 1848—49-iki honvéd ezredes a következő bizonyítványt állította ki:

Másolat az eredetiről.

B i z o n y i t v á n y.

Rickl Géza ur felszólítására ezennel bizonyítom, hogy a birtokában levő kard pengéje valóságban a Petőfi Sándor kardja volt, melyet az 1848. márcziusi napokban hordott, ilyen kardja volt még azon időben Jókai Mórnak és Vasvárinak, ezen kardok mind Kirner fegyvergyáratól vásároltattak, he még valaki a Kirner üzletben ez időből él, emlékezhetik reá.

A kard jelenlegi hüvelye nem eredeti, mert a kard hosszabb ideig elásva lévén végképpen tönkre ment.

Petőfi Sándor 1848. év téli hónapjaiban Debreczenben időzve, már mint honvédkapitány ezen diszkardot nem használhatta mint szolgálati kardot s egy nállam töltött barátságos vacsorácal meglátta Rickl József nemzetőri lovasfőhadnagy csinos szolgálati kardját a felszílitotta, nem volna-e hajlandó ezen kardját az ő diszkardjáért elcserélni, mire Rickl József ur készséggel ráállott s így megtörtént a csere. Így jutott a kard R i c k l József ur birtokába.

Ezen ténynél többen voltak jelen u. m. Jelicz József württembergi huszárszazados, — Gulacy Imre vadászórszagy, Brunner Eduárd kik már jelenleg életben nincsenek. Rickl József ur halála után egyetlenegy fia Géza örököse tulajdonába jutott, amelyet jelenleg is bir.

Kelt Debreczen, december 30-an 1895.
Kiss Sándor s. k.

Előttünk;

Rickl Antal, s. k.

Komlóssy Arthur, s. k.

Itteni időzésének elbeszélő részleteiből is kitűnik, hogy Petőfi a végletek, az ellentétek embere volt.

Különösen ugy tudott gyűlölni és szeretni mint senki más. Ámde mig gyűlöletével csak a zsarnokság vagy egyesek ellen fordult, addig szeretetével átölelte az egész világot. Szület, tejtvert, barátot, feleséget természetet, hazát, rajongó szeretettel, imádásszerű szeretettel vett körül.

Dalos szívet hölgye és hazája iránti szeretete dobbantotta meg legelőbb. S a szerelem enyelgő dalaitól, a hazaszeretet féltelen rap-szódíjajaig mindent megtalálunk költeményeiben. Kötetekre menő eszathetikai és lelektani tanulmányt lehetne összeírni e csudás válto-

zatosságról s mégse kapnánk e jelenségnek oly tiszta magyarázatát, mint a miódt neki egyetlen strófája nyújt;

»Keblemen a szerelem
Virag bokrétája,
Fejemen a nonszerelem
Tövis koronája,
Igy lantomra majd megsebzett
Homlokomon vércseppje hull,
Majd egy illatos levélke
Bokrétám virágibul.»

Micsoda szerelemnek kellett annak kebleben lakni, a ki a

»Szeretlek kedvesem»

cz. költeményt megírni tudta.

Petőfi nem írt, költő nem írhat ennél lángolóbb szerelmi verset. És még mennyire emeli e költemény becsét, ha tudjuk, hogy ez nem a vágakozó szenvedélyes legény szerelme entúziázmusa, hanem a férj mély érzésének megnyilatkozása szive alatt magzatot hordó neje iránt. Mi pedig Debreczeniek legyünk büszkéek rá, hogy Petőfi a szerelem e legszebb dalát városunk falai között írta, éppogy mint a honfiai érzés legszebb költői megnyilatkozását: a »Honfi dal«-t.

Mennyire kellett annak a hazát szeretni, a ki az így szeretett nőt ott tudta hagyni, hogy honja védelmére a csatasikra mehessen, a ki a mézeshetek legboldogabb napjaiban is, mikor egy délután felesége elszunyidt karjai közt, így tudott dalolni:

Egyik kezemben édes szendergőm
Szelídeden hullámzó kebele,
Másk kezemben imakönyvem: a
Szabadságháboruk története.
Minden betűje üstökös csillagként
Nyargal keresztül magas lelkemen, —
Keblemre hajva fejcsékéjét, alszik
Kis feleségem, mélyen, csendesén.

33 mérföldnyire teljesen el van pusztítva. Penteken éjjel III francia tengerészkatona érkezeteide egy agyúval.

Az első vonattal, a mely Pekinkbe indult, 650 főnyi angol katonaság utazott oda Fremantle vezetése alatt, továbbá 100 amerikai, 40 olasz és 25 osztrák-magyar katona. — A csapatok egy Hoten kis agyút és néhány más agyút vittek magukkal. Egy másik vonat 600 főnyi orosz, angol, japán és francia katonaságot vitt Pekinkbe.

Idegen zászló debreczeni középületen.

Lapunk tegnapi vezércikke azzal a zászlókihágással, mint közjogi sérelemmel foglalkozott, melyet a debreczeni r. kath. templom felügyelőse az által követ el, hogy nagyobb ünnepek alkalmával s mostanában már közönséges vasárnapokon is két egyenlő nagyságu zászlót tűz ki a templom elé és pedig jobb felől a római pápa színeit viselő sárga-fehér, balfelől a magyar állam nemzeti lobogóját.

Dr. Wolafka Nándor cz. püspök ur a következő levelet intézte e tárgyban lapunk szerkesztőjéhez:

Tekintetes dr. B e n e d e k János ügyvéd urnak, mint a »Debreczen« felelős szerkesztőjének

Helyben.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tetszett tegnapi (1900. jun. 11.) számában első helyen közjogi sérelemmel foglalkozni, melyre e mi templomunk előtt kitűztött volt sárga-fehér pápai lobogó adott alkalmat.

Hát mondanék mea culpát, ha a kiindulási pont helyes volna. De ebben tetszik tévedni. A pápai lobogó sem nem politika, sem nem idegen állam lobogó, hanem csak annak kifejezése, hogy pápisták vagyunk, mint minket kiváltított neveznek.

Hogy ezt külsőleg is nyilvánítsuk, leng ott templomunk előtt a magyar nemzeti zászló mellett a pápai lobogó is. Magyarok és katolikusok, vagy

Vér panoráma leng előttem el:
A jövőd kor jelenségei.
Saját vérök tavába fulnak bé
A szabadságnak ellenségei.
Egy kis mennydörgés szívem dobbanása
S villámok futnak által fejemen —
S kebelemre hajtvá fejecskejét alszik
Kis feleségem szépen, esendően

Már mint boldog jegyes is véres napokról álmodik s bar szive tele van szerelemmel, Juliskaja birhatasanak vágvaival, mégis a szabadságharc idejét sürgei lazás idegössége:

Csak szólna már, csak szólna már
A harcok harsány trombitája
A csata jelt, a csata jelt
Zajongó leltem alig várja.

És mikor már minden vágya beteljesült, mikor ő már a házaset boldoságában ringatta magát, hazája szabadságaért pedig fegyvert fogtak a honfiak, akkor így dalolt feleségéhez:

»Drága ám a szabadság,
Nem ingyen, de pénzen adják,
Drága pénzen, piros véren —
Vard meg azt a zászlót feleségem.

Ha ilyen szép kéz varrja meg
A győzelem belé szeret —
S mindig ott lesz közelében
Vard meg azt a zászlót feleségem.»

Elment csatázni, ment, csatázott nemcsak kardjával, hanem lángoló csatadalaival is, me-

katolikusok és magyarok vagyunk és akarunk és fogunk lenni! Semmi egyebet nem jelent e két lobogó!

A vallásszabadság áldását talán mi is igénybe vehetjük — közjogi sérelem nélkül?!

Hogy miért leng éppen most oly gyakran a két lobogó templomunk előtt, annak magyarázata igen egyszerű. Sem nem politika, sem nem néppárt, sem nem tüntetés, hanem kegyeletes megemlékezés arról, hogy épp ebben az esztendőben 900 éve annak, hogy egy római pápa hazánk első királyának szent koronát adott és nemzetünket a keresztény népcsaládok közé felvette. E szent korona maig is állami önállóságunk és függetlenségének szent palladiuma.

Ez történeti tény, ennek emlékét, valamint a századokon át hazánk kath. egyháza és a római szentszék között máig is mindig feonálló belső lelki és egyházi kapcsolatok emlékét ezen jubiláris évben halás szívvvel ünnepeljük. Ezt akarjuk öntudatra emelni, erre emlékeztet a magyar nemzeti zászló mellett a pápai lobogó!

Ez intenciónk — minden egyéb távol áll tőlünk — minden igazság-szerető, jogtisztelő polgártársunk talán ezt respektálni fogja.

Remélem, szives lesz ezen magyarázó felvilágosítást becses lapjában közölni, mely szívességért előre is halás köszönetet mond Debreczen, 1900. jun. 12

készszives tisztelője
Dr. Wolafka Nándor.

Az »andiatum et altera pars« elvénél fogva kötelességünknek tartottuk szószerint közölni a püspök ur eme válaszát, melyre még visszafogunk térni.

Már ezuttal is rá mutatunk azonban arra a veszélyes ürügyre, a melylyel a pápai zászló használatát Magyarországon jogosnak kívánja feltüntetni Wolafka püspök ur.

Furcsa volna, ha a görög keletiek meg az ő egyházi fejüknek, a muszka czárnak lobogóját tűznék ki s együtt lengene a magyar és muszka lobogó, mely nálok se jelentene egyebet, mint azt, hogy »mi magyarok és görög keletiek vagyunk.«

lyekről azt tartotta, hogy a század eszméiért küzdő rongyos legények.

»Rongyos legények, de vitézek
Mint bátran harczol, bátran vág
S a katonának bátorsága
Tszí diszét nem a ruhák.

S nem kérdem én, hogy költeményeim
Tulélnek-e majd engemet
Ha el kell esniök, talán e
Csatában, hát had essenek

Még akkor is szent lesz a könyv, hol
Mehalt eszmém nyugszanak,
Mert hősök temetője az, kik
A szabadságért haltanak.

Ő meghalt a szabadságért, dalai mindörökké élni tognak. Dalai a »rongyos vitézek« épp oly félistenek voltak, mint az általuk zengett dicsőített honvédek. Csakhogy míg katonáink a tulerővel szamben elvesztették a házaért hősiég vívott harcot, addig az ő »rongyos vitézei« az egész világot hódítottak meg a magyar nemzet, a magyar költészet számára!

Oh gondoljunk a Petőfi napján a mi dicsőségünkre, e világhódító »rongyos vitézek«-re s a szeretetnek azt a hevet, amelylyel e napon tudunk a költőre és dalaira gondolni, mindnyájan őrzük meg magunkban, mert amíg a Petőfi dalait szeretjük, addig az örökszép kultusza nem hal ki-lelkünkben s amíg Petőfít szeretjük, addig szeretjük a hazát!

Nem téves a mi kiindulási pontunk s bármennyire szépitse is eljárását a püspök ur, annak helytelenségéről előbb-utóbb meg fog győződni; mert azt az i d e g e n zászlót nem tűrhetjük, s nem is tűrjük semmi-képen. A pápai zászló használata Magyarorszag bármely részén törvénytelen, Debreczenben ezeofelül kihívóan tapintatlan dolog is. L e v e l e!

H I R E K.

Szomorú ünnep.

— Serfőzy Zseni emlékezete. —
(Nyiregyházi tudósítónktól.)

A múlt év június havának 9-én történt az a szomorú eset, melynek emléke él még ma is s élni fog sokáig sokaknak szívében: Serfőzy Zseni halálának megrendítő esete.

Sokan szerették, sokan tisztelték a kedves, a bájos énekesnőt, váratlan erőszakos halálának okát megdöbbenve keresték — és maig sem találták meg azt.

Az általános szeretet és tisztelőnek szomoruan szép bizonyítéka az a gyászünnepe, mely a nyiregyházi temetőben f. hó 9-én a váratlanul elhunyt énekesnő sirja felett megtartott.

Most állították fel a siron a közadakozásból létrejött márvány emlékkövet.

Ez alkalommal, — írja tudósítónk, — nagy közönség gyűlt össze a sir körül, a debreczeni szintársulat tagjaival együtt.

A nyiregyházi dalárda bevezető gyászdala után S z a c s v a y Sándor megható szavakkal emlékezett meg az elhunytrol és halás köszönetét fejezte ki a szintársulattól. V é b e n azoknak, kik a sirkő létrehozásán fáradoztak, valamint a nemes szívű adakozóknak.

Ez után a szintársulat összes férfitagjai elénekelték Szotyori Nagy Károly gyászdalát, melylyel a gyászünnepe véget ért.

Az egész aktus igen megható módon folyt le, (daczára annak, hogy volt a szintársulat tagjai közül olyan is, ki távollétével tündökölt) és sokaknak csillogott könny a szemében.

Az emlékkő tiszta fekete márványból készült, e felirattal:

«RUBOS ÁRPÁDNÉ szül. SERFÖZY ZSENI
* 1875 szeptember 23. † 1899. június 8-án

Játszott... ha keble vérzett,
Szive fájt.

Játszó társul hívta a halált.»

Koszorukat tettek a sirra az elhunyt fivére Serfőzy György, a szintársulat «A fejtethetiennek» feliratos szalaggal és a Tanay pár... és... azonkívül más senki.

* Német plakátok Debreczenben.
Szinte megbotránczik az ember, ha Debreczenben, a híres nagy magyar városban ilyeneket lát. Valami összeszedett komédiás népjelenti ide érkezett és nem átálja a rikitőbb-

nál riktóbb, nem e t f e l i r á s u p l a k á t o k a t k i r o g a s z t a n i a z ö s s z e s f ö u t c z a i h i r d e t é s i o s z l o p o k o n . F e l h i v j ü k r á a z i l l e t e k e s h a t ó s á g f i g y e l m é t , h o g y h a a k o m é d i a s u r a k z s e b r e s z i k a m i m a g y a r p é n z ü n k e t , l e g a l á b b n e t ü n t e s s e n e k e l l e n ü n k a n e m e t s z ó i l y e t é n v a l ó t e r j e z t é s e v e l .

* **A várnagyné.** A budai várfokról ijesztően ontottak gyilkos tüzöket Hentzi ágyui Hullott a bomba s Pest védtelen városából menekült a gyamoltalan nép. A férfiak a Duna parton jártak nagy áteveztek a tulsó partra, a hol a Gellérthegy és a Hap-hegy vidékéről Görgy ágyui dörögték a választ az osztrák generalisoknak. A megyehazaról is elment mindenki. Csak a várnagyné maradt otthon s nyugodtan várta a dolgoz folytatást. A tüzelés egyre erősebb lett s május 5-en tüzet fogott a megyeház tetje is. A nagy veszedelemben az egri nők hősi lelke szállott a várnagynéba. Nagy hajduja volt, azokat összehívta s megkezdtek az oltást. Aznap mágnenekült Pest megye háza. S ez így ment tizenöt napon át, az ostrom alatt folytonos élet-halál harcot vívott a várnagyné s hajduival meg egy szakasz honvéddel sikerült megmentenie a varmegye házat. Ez az erős lelkű asszony pedig előri H e g e d ü s J a o s n é , született Muskey Borbála volt, igen nagy kort ért el s nemrég halt meg Budapesten. Emléke, a mely a nagy idők sorába került tegnap föltámadt Pest megye közgyűlésén. A megye urai megindultan hallottak B e n i c z k y L a j o s a i s p a n j e l e n t é s é b ől , h o g y H e g e d ü s v á r n a g y n é m e g h a l t . A megye jegyzőkönyvébe iktaita dicső emléket, az alispán pedig koszorút küldött a törvényhatóság nevében, a hősi asszony koporsójára.

* **A hortobágyi országos állatvásár** ügyében a tanács a következő hivatalos jelentést teszi közre: A kormányhatóságilag engedélyezett hortobágyi országos állatvásár ez évben június hó 21-én (s további intézkedés-ig azután mindig a június hó 20-ik napját magában foglaló hét csütörtökön fog megtartatni.) Debreczen, 1900, június 11. A városi tanács.

* **A kereskedelmi csarnok estélye.** Mint halljuk, a kereskedelmi csarnok, buzdítva a farsang folyamán tartott estélyesen elért sikertől, a nagyerdei Dobos pavillonban júniulist szándékszik rendezni. A mulatság rendezésén a Csarnok buzgó titkára, Dr. Lőkóvits Márton fáradozik s így jó kezekben lévén, nem is lehet a sikerben kételkedni.

* **Tüzoltóink a párisi világkiállításon.** Az országos tűzoltó-szövetség küldöttsége tisztelt Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszternél és átadta a szövetség kérvényét a vasuti kedvezmények tárgyában. A miniszter kijelentette, hogy a magyar vasutakon ugy a személyek, mint a szerek szállítására a legmesszebb menő előnyöket megadja, míg a külföldi vasutakra nézve csak azt ígerheti, hogy tárgyalásokba bocsátkozik velük és remeli, hogy a szerek szállítására legalább is s i k e r ü l n i fog kedvezményeket kieszközölni.

* **A M A V altisztek mulatsága.** A folyó hó 10-én a Nagy erdei Dobos pavillonban tartott M. Á. V. altiszti nyári táncmulatság jól sikerült. Nagyon szép, előkelő közönség vett részt benne — többek közt ott volt Lovag Dobieczy Sándor üzletvezető, Boczán Elemér állomásfőnök, dr. Kerekes Lipót orvos stb. A közönség reggeli 4 óraig igazi jó kedvvel maradt együtt.

A jelen volt hölgyek névsora a következők.

Mamák: Sárkány Antolné, Pálffy Józsefné, Engi Sándorné, Csanády Józsefné, Csuka Lajosné, Molnár Józsefné, Várady Károlyné, Orosz Mibálné, Korpási Dánielné, özv. Zahorenszky Ferenczné, Kertész Ferenczné, Sarosi Józsefné, Jakabfy Jánosné, Szemere Sándorné, Nagy Sándorné, özv. Fülöp Jánosné, Szabó Andrásné, Lenkei Péterné, Szabó Lászlóné, Halász Mihályné, Ottó Sándorné, Karai Jánosné, Kemecsey Ferenczné, stb.

Lányok: Sárkány Mariska, Pálffy Rózsi, Engi Vilma, Csanádi Jolánka, Molnár Juliska, Várady Róza, Orosz Etelka, Korpási Erzsike, Jakabfy Helén és Irénke, Sarosi Gizella, Széchényi Pirooska és Ilonka, Szemere Bella, Nagy Mariska, Szabó Anuska, Fülöp Mariska, Nagy Gizella és Berta, Szakácsi Erzsike (Spatakról) Lenkey Karolina, Bokrosi Irén, Béresi Vilma stb.

Felülfizetők: Kaszparik Antal ékszerész Ottó Sándor 4--4 kor. Lenkey Péterné 6 kor. Halász Mihályné 3 kor., — Boczán Elemér, Dobieczy Sándor üzletvezető 2—2 korona, Karsay János, Béressy Mihály, Braxa-órisz Béla, Kemecsey Ferencz 1—1 kor. Benedek Béla 40 filler. Fogadják érte köszönetünket.

* **Fényes lakodalom.** Fényes lakodalom volt tegnap Debreczenben. A Magyar testvérek ifjabb tagja: Lajos tegnap tartotta esküvőjét a nagytemplomban. Hosszu kocsi-sorban vonult fel a násznép. Elöl loháton jobogó ingujban, virágbokréas pánczával kezében haladt egy ifju, a ki a menetet vezette. Utána a násznép kocsikön virágok között; meg a kocsisok ostarát is virág lepté el. Az utolsó kocsiiban jött a szép menyasszony. A templomban nagy néptömeg foglalta el a pad sorokat s a menetet ugy érkezése, mint távozasakor a közönség egész sorfalat alkotva nézte végig az utca során. Az esküvő után volt a lakadalom feztelen jókedv mellett kiválóan kirivradt.

* **A debreczeni ev. ref. egyház 1900.** évi június hó 14-én, csütörtökön delelőtt 10 és fél órakor a kis templomban egyházközségi közgyűlést tart. Targy: Az ispotályi teak rendezése tárgyában kelt határozatok. Tisztelettel keretnek az egyházközségi közgyűlés tagjai, hogy meghívót igazolás végett és azért, hogy a megjelenők nevei a jegyzőkönyvbe bevétessenek, a templom ajtójanál álló szolgának átadni sziveskedjenek.

* **Hullámsirban.** Négy évig tartó szörnyű gyötörődés után, a mely idegpusztító reménykedés és kétségbeesett lemondás közt hánnya-vetette gyöngye lelkét, a halálba rohant tegnap délután egy boldogtalan leány. A törvényvel gyűlt meg a baja. Sujtó ítélet mondtak hí rája tegnap a bírak. A nagy c a p a s szegényét nem tudta elviselni s neki ment a Dunának. Vasszigorúsággal üldözték ballépéséért. Előbb elvesztette kenyereit, aztán az állását, most pedig a szabadságát és a becsületét. E miatt áldozta föl az életet.

Helmstreit Irma 1896-ban a Soroksári-ut 2. száma alatt levő postahivatal vezetője volt. Ezerhétszáz forint fizetést kapott, a mi édes kevés. mert ebből kellett fizetnie a hivatal egész személyzetét s a maga lakását is. Nagyon sok volt a dolga és a gondja.

Hogy, hogy nem, számos rendetlenséget és szabálytalanságot fődöztek fel hivatalában. Nyári postaigazgatósági titkár vizsgálatot tartott ellene s rájött, hogy n postamesternő egy-egy forinttal megkárosított néhány embert,

a ki pénzt adott fel, hogy frankójegyekkel manipulált s hogy egy taviratot nem továbbított, hanem az érte járó néhány garast megtartotta. Helmstreit Irma ellen fegyelmi vizsgálatot indítottak. Jóhi-zemű tévedéssel védekezett, de hiába, hivatalvesztésre ítélték s 400 frinyi kauczióját visszatartottak.

A postaigazgatóság nevében Nyary titkár följelentést tett Helmstreit Irma ellen a törvénysséken sikkasztás miatt. A kincstár összes kárat 48 koronára számította. Hiába könyörgött a szegény leány, hogy ne tegyenek ellene följelentést. Olyan csekély összegről van szó, hogy már tulong-tul megbűnhődött a hivatalvesztéssel.

Négy évig huzódott a pöre, a mely végre most dülőre jutott. Eördögh András bíró elnöklésével tegnap d. e. tartották meg ebben az ügyben a vegtárgyalást. A fekete ruhás könyező vadlott összetett kezzel kérte a bírakat, mentsek föl, mert aratlan. Védő ügyvédje, Tetetlén Ármín szép beszédében a szivekre igyekezett hatni, a mikor elmondta, milyen keserves a dolga a kenyérkereső leánynak, aki gyöngye az önállóságra; a legszándóbb a helyzete a postáskisas-zonynak, mert az idegő munka arányában kevés anyagi és erkölcsi támogatást talál. A tvszék 1 évi bórönre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte Helmstreit Irmát.

— Van-e valami megjegyezni valója? kérdezte tőle az elnök.

— Ez az én halalos ítéletem, fel-le zokogva a leány.

A törvény emberei eltávoztak. A postamesternő oda epett ügyvédjéhez s elbucuzott tőle.

— Kö-zönöm ügyvéd ur a faradságát. Többé mi nem találkozunk. Majd levelben er-tesitem a szándékomról.

Tegnap este egy levelezőlapot kapott Tetetlén dr., a miben ez olvasható:

Tekintetes ügyvéd ur! A nagy Isten aldja meg szives jóindulataért. A nagy Isten a tanu, hogy én bűnös nem vagyok. Én így éni többé nem tudok. A sors könyvében nekem ez volt megírva. A nagy isten tegye önt boldogga. Helmstreit Irma.

Néhány perczel a level kézbesítése után meglátogatta az ügyvédet a postamesternő unokahuga, R a g y l P a u a , e s s i r v a m o n d t a e l , h o g y a n e n j e ö n g y i l k o s s á g o t k ö v e t e t t e l . E l m e n . k o r a d é l u t á n a M a t y a s u t c z a i 1 3 . s z . l a k á s a r ó l .

Egyenesen az összekötő vasuti hidhoz sietett s beleugrott a vízbe. Kalapja és ernyője a hidon maradt. A vasuti ör megismerte hogy ki volt az öngyilkos, mert a dé e ö t t i tárgyaláson ő volt az egyik mentő tanuja Helmstreit Irmanak. Ma déle ö t t k i f o z t a k a h a l o t t a t E r c s i k ö z s é g b a t a r á b a n , s o t t t e m e t i k e l h o l n a p .

* **Kérdetmény.** Békés község előjárósága közhírré teszi, hogy a f. hó 15-én tartandó sertésvásár, sertésvé-z miatt nem fog megtartatni. Békés, 1900. Jun. hó. Békés község előjárósága.

* **A polgári kör nyári táncvizgalma.** Szombaton f. hó 17-en tartja meg a debreczeni polgári kör nyári táncmulatságot a nagyerdei Dobos pavillonban. Mint értesülünk a rendezőség nagyban készül, hogy ezt a jó hírnévnek örvendő szokásos nyári mulatságot

az idén is a debreczeni fiatalság gyönyörűsége mentől élvezetesebbé tegye. Falbnál, az időjölás nagy mesterénél már megrendelést tettek pénteken egy kis csöndes esőre, hogy a port felverje, szombaton pedig mosolygó nyári időre s csillagsugaras éjszakára. Jó mulatást!

* **Kérelem.** Alulírott bizottság az iparosmester urakat, penzintezeteket, általában az iparos tanoncok oktatása iránt érdeklődőket tisztelettel keresi meg s kéri fel, hogy Debreczen sz. kir. város azon tanoncainak, kik a 10 hónapos tanfolyamon jó magaviselet, rendes iskolába járás és szorgalom mellett jó tanulási eredményt tanúsítottak, anyagi megjutalmazására, a nemes város által költségvetésileg előirányzott összeghez kegyes adományokkal járuljanak. Apományaikat folyó évi június hó 20-ig Dóczy Gedeon, iparos tanonciskola igazgatóhoz méltóztassanak küldeni, Debreczen, 1900. május hó. Az iparos tanonciskola felelős bizottsága.

* **Hegedüs miniszter tanulóársai között.** Hegedüs Sándor kereskedelmiügyi miniszter e hónap 28-án Kolozsvárra érkezik, egy napot ott töltsön onnan indul székelyföldi útjára, mint a Pol. Ért. értesül. Hegedüs miniszter ezt az alkalmat arra is föl fogja használni, hogy június 29-én Kolozsvárról találkozzék egykori tanulóársával, a kikkel harminczöt esztendővel ezelőtt tett erettségi vizsgát a kolozsvári református kollégiumban. Az iskola nagy ünneppel készül fogadni a kereskedelmiügyi minisztert, egykori tanítványát.

Tanév végén.

A debreczeni ev. ref. egyház fiú és leányiskoláinak 1899—1900 tanévet berekesztő vizsgái következő helyen és időben fogtak megtartani:

A) A nagytemplomban.

Június hó 18-án délelőtt Eötvös utcai fiúiskola II. osztály. Tanító: Dávid Mihály. Június hó 18-án délután Mester-utcai leányiskola III. IV. osztály. Tanító: Lada Sándor. Június 19-én délelőtt Egyháztéri leányiskola V. VI. osztály. Tanító: Sáfár László. Június 19-én délután Egyháztéri leányiskola I. II. osztály. Tanító: Kálmán Lajosné. Június hó 20-án délelőtt Eötvös-utca fiúiskola I. II. osztály. Tanító: Szécsényi István, június hó 20-án délután Eötvös-utcai leányiskola III. osztály. Tanító Kanizsai Endréné. Június hó 21-én délelőtt Rákóczi-utcai leányiskola IV. osztály. Tanító Szemere Lajosné. Június hó 21-én délután Mester-utcai leányiskola I. II. osztály. Tanító Simon István. Június hó 22-én d. e. Eötvös utcai fiúiskola III. osztály. Tanító Kanizsai Endre. Június hó 22-én délután Eötvös-utcai leányiskola II. osztály. Tanító Eöry Maria. Június hó 24-án délelőtt Eötvös-utcai leányiskola I. osztály. Tanító Szabó Vilma. Június hó 22-án délután Csapó külvárosi fiúiskola V. VI. osztály. Tanító Komlósi Imre.

B) A kistemplomban.

Június hó 18-án délelőtt Csapó-utcai fiúiskola IV. osztály. Tanító David Sándor. Június hó 18-án délután Csapó utcai fiúiskola VI. osztály. Tanító Kaposztás Imre. Június hó 19-én délelőtt Miklós-utcai leányiskola IV. osztály. Tanító Zong János. Június hó 19-én délután Hatvan külvárosi III. IV. osztály. Tanító Kiss András. Június hó 20-án délelőtt Hatvan külvárosi fiúiskola I. II. osztály. Tanító Szabó Péter. Június hó 20-án délután Hatvan külvárosi fiúiskola IV. V. osztály. Tanító Szentjóni Kálmán. Június hó 21-én délelőtt Csapó-utcai leányiskola I. II. osztály. Tanító Szemere Lajos. Június hó 21-én délután Csapó-utcai leányiskola V. VI. osztály. Tanító Nagy Károly. Június hó 22-én délelőtt Hatvan külvárosi leányiskola I. II. osztály. Tanító Tóth Teréz. Június 22-én délután Csapó-utcai fiúiskola V. osztály. Tanító

Nagy Imre. Június 23-án délelőtt Hatvan külvárosi fiúiskola II. III. osztály. Tanító Szóke János. Június 23-án délután Miklós-utcai leányiskola I. II. osztály. Tanító Konrad Maria.

C) Kossuth-utcai templomban.

Június 18-án délelőtt Kossuth-utcai leányiskola III. IV. osztály. Tanító Boros Ferencz. Június 18-án délután Csapó külvárosi leányiskola I. osztály. Tanító Tóth Károly. Június 19-én délelőtt Csapó külvárosi fiúiskola I. II. osztály. Tanító Kiss Lajos. Június 19-én délután Csapó külvárosi leányiskola III. IV. osztály. Tanító Gall Józsefné. Június 20-án délelőtt Csapókerti leányiskola I. II. III. o. Tanító Kamár Ignác. Június 20-án délután Csapó külvárosi leányiskola II. o. Tanító Makovicska G.-né. Június 21-én délelőtt Kossuth-utcai fiúiskola I. o. Tanító Szendi Lajos. Június 21-én délután Kossuth-utcai fiúiskola II. o. Demjén Lajos. Június 22-én délelőtt Kossuth-utcai fiúiskola III. o. Tanító Csurka István. Június 22-én délután Kossuth-utcai fiúiskola V. o. Tanító Tassi Miklós. Június 23-án délelőtt Kossuth-utcai fiúiskola IV. o. Tanító Szabó László. Június 23-án délután Csapókerti fiúiskola I. II. III. o. Tanító Veres Gyula.

D) Az ispotályi templomban.

Június 18-án délelőtt Ispotályi leányiskola V. VI. o. Tanító Herczeg János. Június 18-án délután Ispotályi fiúiskola IV. o. Tanító Horkay Lajos. Június 19-én délelőtt Teleky-utcai fiúiskola I. o. Tanító Ökrös István. Június 19-én délután Ispotályi fiúiskola II. o. Tanító Kerekgyártó József. Június 20-án délelőtt Ispotályi fiúiskola I. o. Tanító Barcza Barna. Jún. 20-án délután Vigkedvű Mih.-u. leányisk. I. II. Tanító Katona Julia. Június 21-én délelőtt Ispotályi utcai leányisk. I. II. o. Tanító Juhász Jolán. Jún. 21-én délután Teleky-utcai fiúiskola III. o. Tanító Papp Ignác. Jún. 22-én délelőtt Vigkedvű M.-u. leányiskola III. o. Tanító Háló Sándor. Jún. 23-án délelőtt Ispotályi kisdudóv. óvónő: Nagy Ida.

E) A főiskolában elhelyezett osztályok.

Június 28-án délelőtt Gyakorló iskola. Tanító Kiss György. Jún. 28-án délután I-ső elemi osztály. Tanító Czirják Béla. Jún. 29. délelőtt IV-ik o. Tanító Csighy Andor. Jún. 29-én délután II-ik elemi osztály Tanító Papp Lajos. Jún. 30-án délelőtt III-ik o. Tanító Szabó Lajos. A vizsgák helye: a főiskola oratoriuma; kezdete délelőtt 9, délután 3 és fél óraker.

Jegyzetek. Az utcai iskolák vizsgáinak kezdete délelőtt 9, délután 3 és fél óraker.

Az év záró halaadó istentisztelet június hó 16-án délelőtt 8 óraker lesz. Oly módon, hogy a fiú osztályok a kistemplomban, a leány osztályok a nagytemplomban jelennek meg.

Az ismétlő iskolák közbizsgái június hó 17-én délelőtt a vasárnapi istentisztelet után, saját termekben lesznek.

Június 24-én délelőtt 11—12 óráig, délután 5—6 óráig az ev. ref. vallásu iparos tanulóik vallás vizsgái lesznek megtartva, saját tantermeikben.

Mely vizsgákon való megjelenésre és az évzáró istentiszteletre való részvételre az érdekelteket szülőket és a t. cz. tanügybarátokat tisztelettel meghívja;

Debreczen, 1900. június hó.

A debreczeni ev. ref. egyház előjárósága.

Nyilvános vizsgálatok, a debreczeni Izs. elemi iskolákban a Simonfy-utcai iskola földszinti épületében következő sorrendben fogtak megtartani: Június hó 24-én vasárnap: Délelőtt I-ső leányosztály: Osztálytanító: Kubi Zsigmondné. Iskolaszéki kiküldöttek Dénes Adolf és dr. Fejér Ferencz. Előjárósági kiküldött: Fleischmann Mór. Délután I-ső fiúosztály: Osztálytanító: Kohut Mór. Iskolaszéki kiküldöttek: Hochfelder Jakab és Füst Ödön.

Előjárósági kiküldött: ifj. Schwarcz Vilmos. Június 25-én hétfőn: Délelőtt II-ik leányosztály: Osztálytanító: Löwinger Mórné. Iskolaszéki kiküldöttek: Hochfelder Jakab és Kohn Adolf. Előjárósági kiküldött: Hirschfeld Ármán. Délután II-ik fiúosztály: Osztálytanító: Róth József. Iskolaszéki kiküldöttek: Dr. Popper Alajos és Katz Jakab. Előjárósági kiküldött: Stern József. Június 26-án kedden délelőtt III-ik fiúosztály: Osztálytanító: Smilovits Mihály. Iskolaszéki kiküldöttek: Dr. Bakonyi Samu és Drucker Mór. Előjárósági kiküldött: ifj. Schwarcz Vilmos. Délután III-ik leányosztály: Osztálytanító: Simonovits Dezsőné, helyettese: Brief Ilona. I. iskolaszéki kiküldöttek: Drucker Mór és Dr. vas Izidor. Előjárósági kiküldött: Fischer Adolf. Június 27-én szerdán délelőtt IV-ik fiúosztály: Osztálytanító: Simonovits Dezső. Iskolaszéki kiküldöttek: dr. Balázs Bertalan és Reichmann Ármán. Előjárósági kiküldött: Reich Herman. Délután IV. leányosztály: Osztálytanító: Lippe József. Iskolaszéki kiküldöttek: Dr. Fejér Ferencz és Katz Jakab. Előjárósági kiküldött: Rosenthal Daniel. Június 28-án csütörtökön délelőtt V—VI. leányosztályok: Osztálytanító: Kubi Zsigmond helyettese Krausz Fanni. Iskolaszéki kiküldöttek: Darvas Izidor és Reichmann Ármán. Előjárósági kiküldött: Weisz Sándor. Délután 3 óraker záró ünnepély és jutalomkönyvek kiosztása. A vizsgálatok délelőtt 8, délután 3 óraker kezdődnek. Az iskolaszék képviselőtestület t. tagjai, valamint a t. cz. szülők és tanügybarátok tisztelettel kéretnek, hogy a vizsgálatokon megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1900. június hó 10-én. Az iskolaszék.

Vizsgálati rend a debreczeni ev. ref. egyház leánynevelő intézetében az 1899—1900-ik iskolai év végén. A nagytiszteletű s tekintetes igazgatótanács 1900. év május hó 1-én 515: szám alatt hozott határozata értelmében a debreczeni ev. ref. egyház leánynevelő intézetében a folyó iskolai évet záró vizsgálatok a következő rendben tartatnak: I. Az elemi leányiskolában június hó 15-én délelőtt az I-ső, június hó 15-én délután a II-dik, június hó 16-án délelőtt a III-dik, délután a IV-dik osztály vizsgálatok. II. A felsőbb leányiskolában június hó 18-án az I-ső, június hó 19-én a II-dik, június hó 20-án a III-dik, június hó 21-én a IV-dik, június hó 22-án az V-dik, június hó 23-án a VI-dik osztály vizsgálatok. III. A tanítónőképzőben június hó 25-én a III-dik osztály vizsgálatok. IV. Magán tanuló vizsgálatok. Június hó 18-án az elemi iskolai magántanulók szóbeli vizsgálatok; június hó 25-én a felsőbb leányiskolai s tanítónőképzésben magántanulók írásbeli, június hó 26-án, esetleg 27-én szóbeli vizsgálatok. A vizsgálatok kezdete délelőtt 9, délután 3 óra. Június hó 17-én délután 4 1/2 óraker iskolai évet záró ünnep. A magánvizsgálatot tevők írásbeli dolgozataikat a magyar nyelvből, német nyelvből, mennyiségtanból, illetoleg a francia nyelvből, továbbá rajzaikat, kézimunkaikat magukkal hozni s a vizsgálati bizottságnak bemutatni kötelesek. Az írásbeli vizsgálatra a magántanulók író-és rajzeszközökkel felszerelve jelenjenek meg. Az elemi és felsőbb leányiskolák vizsgálatára, az iskolai évet záró ünnepre a t. cz. szülők, az érdeklődő közönséget, — a tanítónőképzés vizsgálatára csak a szülőket vagy gyámokat, mint közvetlen érdekelteket, tisztelettel meghívja ez igazgatóság.

Vizsgálati-rend Debreczen sz. kir. város iparos tanonc iskolájában a tíz hónapos tanfolyamv az 1899—1900-ik iskolai év végén. A) A közhasznu ismeretekből. (naponként délután 6—8 óráig) a főiskolában június 21-én III. oszt. B és D. — II. oszt. A és B. június 22-én II. oszt. C és D. — I. oszt. A és E. A Barczay háznál június 21-én I. oszt. C és D. Előkészítő oszt. A és C. június 22-én III. oszt. A és C. jun. 33-án II. oszt. E és F. I. oszt. F. és a vegyes csoport. A rom. kath. fiúiskolában június 22-én I. oszt. B. Előkészítő B. csoport. B) A rajzból. [delelőtt 9—11 óráig] június 24-én a főiskolában III. oszt. A—II. oszt. A és B—I. oszt. B. és G. a B. csay háznál

III. oszt. C és E—II. oszt. C és E. (délután 3—5-ig) a Könyvtárban III. oszt. B—I. oszt. A C D és E. a Bacsay háznál III. oszt. D F és G—II. oszt. F és G. a Pacsirta-utcán II. oszt. D—I. oszt. F. csoport.

Figyelmesen tessék olvasni.

Minden kérdésre a *Hôtel de la Médecine Nouvelle* (17. évfolyam) 19. rue de Lisbonne Paris **ingyen** és **bérmertve** küld egy érdekes **illusztrált német nyelvű brosúrát**

A broszúra tartalmazza a vitalisták gyógy módok leírását, valamint annak használati utasítását *külső uton* történő gyógyításra, a neurasthenia, béna-ág, köszvény, légzőszervek betegségei, a gyomor, máj, vese, a daganatok, rakdaganatok, köszvény stb. betegségekre. A consultatio német és magyar nyelven — ingyenesek. A *Médecine Nouvelle* levelező osztálya — Franciaország legnagyobb orvosi intézete — Doktor Peradon és Dumas urak, a párisi orvosi fakultás tagjai által vezetetik.

KÖZGAZDASÁG.

Két hasznos könyv. Az országos gazdasági szervezetek éppen most szervezik országos értekezését. E szervezeteknek az a céljuk, hogy a termelők és fogyasztók közvetlenül érintkezve egymással, a termelők biztos fogyasztóközönségét és jobb árakat nyerjenek, — a fogyasztó közönség pedig hamisítatlan és olcsóbb tápszerhez és terményekhez jusson. Ez alkalomból két becses könyvre hívjuk fel gazdink figyelmét, nevezetesen:

I. »A kendertermelés és áztatás.«

II. »A szarvasmarha tenyésztése és hasznosítása« című művekre, melyek közül az utóbbi két kötetből áll a különös tekintettel van a tejgazdaságra és teljesen kész alapszabálytervezéssel szolgál a falusi tejszövetkezetek részére. Mind a két művet Sierbán János írta, a ki a gazdaság terén szaktekintély és a művekben tapasztalatainak és tudásának a javát bocsátja a gazdaközönség rendelkezésére.

A kendertermelésnél nagy szerepet játszik a talaj minősége és művelése, a vetés, az etetés, a kór és a magkender aratása, az áztatás, törése és tilolása, mert ezekről függ a kender értékesítése.

Mindezekről részletes utmutatást ad Sierbán könyve.

A szarvasmarha tenyésztésre nagy fontosságú a szarvasmarha természetrajzának, fajainak, apaállatjainak, a tenyésztés körüli eljárásnak, az állatok gondozásának, a takarmányozásnak, trágyatermelésnek, tenyész- és járműjóság nevelésnek az ismerete. Sierbán könyve nemcsak mindezekre nézve alapos utmutatást nyújt, hanem a tejképződés tekezelés, leföldözés, vajkészítés, tej és túró értékesítés titkaiba is beavat. Ez pedig gazdáinkra és termelőinkre nézve már azért is nagyon fontos, mert a magyar vaj-kereskedelemnek, biztos és jó piaczai vannak a nyugati államokban, a hol nagy a kereslet a jó és finom áru után.

A rendkívül hasznos minden gazdára nélkülözhetetlen, abrakkal gazdagon ellátott műveket a Franklin-Társulat (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) a »Falusi könyvtár«-ban adta ki minden könyvkereskedés útján megrendelhető.

»A kendertermelés és áztatás« ára 1 korona.

»A szarvasmarha tenyésztése és hasznosítása« két kötetben két korona.

Hogyan védekezzünk a szőlő ellenségei és betegségei ellen? 21 ábrával. Ily

című könyvecske jelent meg a Franklin-Társulat »Falusi könyvtár« című gyűjteményében (mint 51. füzet), melyet készséggel ajánlunk a szőlőműveléssel foglalkozók figyelmébe. — A könnyen érthető modorban írt könyv szerzője: István Gazda (Rombay Dezső), a nép kedvelt gazdasági írója. Főbb cimezei a következők: A filoxera. Védekezés a filoxera ellen. A szőlőnek futóhomokba való ültetése. Amerikai szőlőfajták. Telepítési költség. A peronoszpera. — Lisztharmat. — Szőlőmoly. — A pajor. — A sárgaság. — Káros-e a méh a szőlőben? A könyv ára 1 korona; kapható minden könyvesboltban.

A juhtenyésztés alapvonalai. Irta Monostori Karoly tanár. A 45 ábrával ellátott populáris művet a Franklin-társulat »Falusi könyvtár«-ában (mint 52. füzet) bocsátotta közre s ára 1 korona. A népies gazdasági irodalom terén több mint negyed század óta működő szerző ezen művében velős rövidség-gel ismerteti a tenyésztés tárgyát képező juh-fajtákat, azok okszerű szaporítását s gyapjában, tejben, húsban való hasznosítását. E munka a magyar szakirodalomban egyetlen, modernebb ily nemű dolgozat s már ezért is igen figyelemre méltó. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Nyílt-tér.

Nemcsak Magyarországon legelterjedtebb a FERENCZ JOZSEF keresérvíz, hanem a világkereskedelemben is virágzó kiviteli cikkek helyét foglalja el. Bevásárlásnál nagyon ajánlatos csakis a »Ferencz József keresérvíz« elnevezést használni, nehogy más, csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Budapesti gabonatózsde.

jun. 7.

A készaruzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Búza	kilo	Ár 100 klg.		kilo	100 kilogramm ára	
		frtől	frtől		frtől	frtől
Bánsági	76	7.45	7.80	80	07.85	08.05
"	77	7.50	8.85	81	07.90	08.15
"	78	07.60	7.95	82	—	—
Tiszavidéki	79	07.65	8. —	—	07.95	08.05
"	76	7.40	7.65	80	08.05	08.25
"	77	7.45	7.70	81	—	—
Pestvidéki	78	07.60	07.75	82	08.90	08.95
"	79	07.65	07.90	—	07.85	08.05
"	79	7.20	7.40	80	07.90	—
Fehérmegyei	76	7.25	7.55	81	07.95	07.95
"	78	7.45	7.75	82	7.80	08.00
"	79	07.50	07.80	—	0.30	—
Bácskai	76	7.35	07.55	80	—	—
"	77	7.40	7.60	81	—	—
"	78	7.55	07.70	82	—	—
Rizsakmag	79	7.60	07.85	—	—	—
"	75	0. —	0. —	80	—	—
"	79	0. —	0. —	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.80 6.95
" másodrendű	—	6.50 6.75
Árpa takarmánynak	uj 60—62	5.90 6.10
" égetni való	—	62—64 5.60 5.80
" serfőzdei	—	64—66 0. — 0.00
Zab	uj 39—41	5.45 5.55
Tengeri búzsa	uj —	5.55 5.70
" más nemű	—	0.00 0.00
Repce búzsa	—	— —
Köles	—	5. — 5.30

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. jun. 11. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli 46—48 kr. Közép p. 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (páronként 251—320 kg. 50—51

kr. Fialat könnyű páronként 250 kg. sulyban 45¹/₂—50 krig. Szerbiai: Nehéz p. 260 kg. sulyban 48¹/₂—49 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi jun. hó 9. napján volt készlet 42720 darab, jun. 10. felhajtott 933 drb, 1900 jun. 10-én elszállított 619 db. 11-ára maradt 42944 db. A sertésüzlet irányzata lanya.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni róm. kath. egyházközségi bizottság a Debreczenben — Varga utca és Szent-Anna utca sarkán — **ujjonnan emelendő két emeletes kegyesrendű rendháznak 141.322 korona 88 filléire, Egy-záznegyvenezer háromszázhuszonkét korona 88 fillérré előirányzott összes építési munkák tárgyában ezennel nyilvános pályázatot** hirdet, melyre a zárt és lepecsételt ajánlatok legkésőbb **folycévi június hó 30-án déli 12 óráig** Méltóságos és főtisztelendő Dr. Wolafka Nándor választott püspök úrnál Debreczenben benyújtandók.

Távirati és későbbben érkező ajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Bánatpénz fejében a fentjelölt határidőre Dr. Wolafka Nándor ur Méltóságánál az ajánlat szerinti építési összeg 5%-a, azaz öt százaléka teendő le, akár készpénzben, akár valamely debreczeni pénzintézet betétkönyve alakjában, akár pedig állami letétekre alkalmas övadékképes értékpapirokban, mely utóbbiak a hivatalosan jegyzett árfolyam mellett, de semmiesetre sem névértéken felül fognak számításba vétetni.

A rendház tervei és költségcszámítása a debreczeni róm. katolikus plébániahivatalban megtekinthetők, illetve hat korona lefizetése mellett ugyanott megszereshetők.

A költségcszámítás végösszegével szemben *felajánlott engedmény vagy esetleg követelt felülfizetés* az ajánlatban százalékokban fejezendő még pedig számokkal és betűkkel kiírva.

Azon esetre, ha a költségcszámításból az ajánlattevő nézete szerint az építés teljes és szakszerű végrehajtásához szükséges egyes munkanemek kimaradtak volna, tartozik az ajánlattevő ezen munkák költségét is ajánlatában kitüntetni; ellenesetben ebbeli esetleges pótkövetelése nem fognak tekintetbe vétetni.

A *rendház homlokzata* általában a szintén *ujjonnan építendő róm. kath. főgimnázium részére tervezett* és ugyancsak dr. Wolafka Nándor ur Méltóságánál megtekinthető *homlokzattal lesz egybehangzóan kiképzendő.*

Az egyházközségi bizottság azonban fenntartja magának a jogot, hogy a homlokzat egyes részlein kisebb módosításokat tessen és hogy a beérkezett ajánlatok közül *szabadon választhasson.*

Kelt Debreczenben 1900. június hó 9-én tartott egyházközségi bizottsági ülésből.

A debreczeni róm. kath. egyházközségi bizottság.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegyíszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárteremben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

Tavaszi és nyári idény
1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. hosszú, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak	frt 2.75, 3.70, 4.80 jó 6.- és 6.90 jobb 7.75 finom 8.65 finomabb 10.- legfinomabb	valódi brünni szövetből.
---	--	--------------------------

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint feöltő szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokát stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szolidágáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállításért jótállás. A magánfelek előnyei tetemesek: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni.

Üzleti könyvek,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában.

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.